

MŰVÉSZETEK

11-12. évfolyam

A szabályozás szerint a gimnázium a 11–12. évfolyamon a művészetek műveltségterület tantárgyai (ének-zene, dráma és tánc, vizuális kultúra, mozgóképkultúra és médiaismeret) az adott órakeretből komplex művészeti oktatásban gondolkodva alakítja ki a művészeti tantárgyak struktúráját. Magába foglalja a vizuális kultúra, a mozgóképkultúra és médiaismeret, ének-zene műveltség tartalmát, elősegíti a tánc és dráma területén belül megjelenő igényes előadás megvalósulását. A kronologikus művészettörténet összefoglalja a történelem, irodalom, ének-zene, tánc – és dráma, vizuális kultúra, a mozgóképkultúra és médiaismeret műveltség tartalmakban tanultakat. Mivel a művészetek műveltségterület tananyag tartalmában, céljaiban, feladataiban, követelményeiben sok az azonosság, széleskörű koncentrációs lehetőséget kínál. Mindegyik rész műveltségterület törekszik a művészetek iránti nyitottság, az esztétikai élményszerzés kialakítására, a műalkotások megszerettetésére, értelmi, érzelmi ráhatással a személyiség fejlesztésére. Foglalkozik népünk kultúrájának örökségeivel, a hagyományos népi kultúra értékeivel, az otthon, a szülőföld jellegzetességeivel, az európai és az egyetemes kultúra értékeivel. A különböző szokások (életmód, kultúra, vallás), hagyományok iránti nyitottság kialakulásával, a környezet-harmonikus életvitellel, szokásrendszerrel, a környezet iránti pozitív érzelmi viszonyulás létrehozásával. A képi, zenei, mozgás és irodalmi nyelv segítségével történő ismeret- és tapasztalatszerzéssel, információközléssel, a meg tapasztalva - látva - alkotva tanulással, a cselekvéssel való képességfejlesztéssel, valamint az önismeret kialakításával, a képességek feltárásával elősegített helyes pályamentőit. 11.-12. osztályig terjedő szakaszban a serdülőkor igényeihez, érdeklődési köréhez igazodva az ember és társadalom viszonyának problematikáját tárgyalja. Fő törekvése a tantárgyakra, műveltségterületekre tagolt ismeretek, készségek, képességek célirányos összevonása, egységbe szervezése - a világot egységben és összefüggésben látó, arról egységben gondolkodó világkép kialakítása, olyan szemlélet létrehozása, mely elősegíti a természet, a mesterséges környezet, a társadalom és a szellemi szféra harmonikus kapcsolatát. Hozzájárul az értelmi, érzelmi, esztétikai, erkölcsi neveléshez, sokrétűségével biztosítja az alapvető ismereteket, a ráépítés, a továbblépés lehetőségét. Játékos, felfedező jellegű tevékenységrendszerével fejleszti az önálló ismeretszerzés, tanulás képességét, segíti az önművelés igényének kialakítását. Az elméleti és gyakorlati ismeretszerzés mellett sokrétű technikai és manuális tevékenység elsajátítására nyújt lehetőséget, komplex szemléletet tár fel tanulónak, pedagógusnak egyaránt. Hangsúlyt fektet a nemzeti hagyományok, a néprajzi ismeretek oktatására, ápolására. Az általános ismeretnyújtás mellett tág teret biztosít a közvetlen környezet, a lakóhely kultúrájának beépítésére, valamint lehetőséget nyújt más kultúrák tanulmányozására is. A hagyományos kultúra és értékrend bemutatása elősegíti a humánus értékeket védő magatartás, a közösségi érzés, az empátia és a tolerancia kialakulását, fejlesztését.

Célok és feladatok

Életheti sajátosságokat figyelembevevő érdeklődésre, tapasztalásra épülő, tevékenységbe ágyazott ismeret, készség és képességfejlesztés. Az élményszerző, megismerő, értelmező, ábrázoló - megjelenítő, alkotó - cselekvő képesség fejlesztése. Érzelmi gazdagítás. Az esztétikai érzékenység, nyitottság, erkölcsi fogékonyság, igényesség, ízlés kialakítása. A látás, hallás kiművelése, tudatosítása. A képi, zenei, irodalmi, mozgás művelődés képességének bővítése. A képi, zenei, irodalmi, mozgás emlékezet, képzelet, gazdagítása. A kézügyesség, a gyakorlati - technikai érzékenység fokozása. A tervező, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő, környezetalakító képességek fejlesztése. Élethetnek megfelelő vizuális, zenei, drámai műveltség kialakítása. A látható, hallható és láthatóvá tett világ megismerésén, leképzésén

keresztül eljuttatni őket az alkotásig. Gondolatok, érzések, elképzelések, tapasztalatok vizuális, zenei, irodalmi, mozgás eszközökkel való megjelenítése, az alkotás, tárgykészítés esztétikai, technikai lehetőségeinek megismerése és azok alkalmazása. A kultúra ágainak, a köznapia, a tömeg, a műszaki - technikai, a tudományos és a művészi kommunikáció, kifejezés nyelv és jelrendszer eszközeinek, ábrázolásmódjának, műfaji sajátosságainak ismerete. A mindennapok, a természet, a társadalom, a kulturális örökség a különféle viszonyrendszerek, (ember és természet, ember és tárgyak, ember és technika, ember és társadalom, az egyén létkultúrájának) megismerése. A múlt értékeinek megismertetése, megszerettetése, a hagyománytiszteltet kialakítása. A hazaszeretet, az identitástudat valamint az empátia kialakítása. A hagyományos kézműves tevékenységen, népzene, néptánc keresztül, a hagyományos értékek továbbéltetése a mai igényekhez igazodva, átfogalmazva.

Követelmény

Fejlett ön- és társismeret kialakítása. Különböző kifejezésformák ismerete és alkalmazása improvizációkban. Legyenek képesek belső történeteket képi, zenei eszközökkel és mozgásokkal megjeleníteni, történetmesélésre különféle formanyelveken! Váljanak képessé a különböző vizuális, zenei stílusok, mozgásstílusok felismerésére, alkalmazására improvizációkban! Térre és a térhasználatra vonatkozó ismeret. Tanult technikák célnak megfelelő, tudatos alkalmazása alkotótevékenységekben. Társművészeti kapcsolatok árnyalt értelmezése. Kultúrák, művészettörténeti korok, stílusirányzatok rendszerező ismerete és a meghatározó alkotók műveinek felismerése. Adott vizuális problémákkal kapcsolatban önálló kérdések megfogalmazása. A kreatív problémamegoldás lépéseinek alkalmazása.

Legyenek tájékozottak a kortárs irányzatok területén:

- a néphagyomány, a népi kultúra megértésére, befogadására;
- az empátiára, a sajátjától eltérő gondolkodásmód elfogadására;
- hagyományos kézműves technikák elsajátítására, alkalmazására.

A 11–12. évfolyam végére a tanulók alapvető ismeretekkel rendelkeznek (kronológia), a művészetek és a tudományok kapcsolódásáról. Befogadóképességük fejlődik, a befogadás pályái szélesednek a személyes – esztétikai, intellektuális, gyakorlati élmények szerzése, irányított és önálló feldolgozása által. A cselekedtető zenei tevékenység mellett (éneklés) erőteljesebb hangsúlyt kap a művészetekben való tájékozottság, az értékalkotás, az elemzés, a szintetizálás és vitakultúra. A tanulók értékazonosítási képessége fejlődik. A művészeti tevékenységük hatással van társas kapcsolataikra (osztályközösségek, iskolai közösségek). Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

TANULÓK ÉRTÉKELÉSE

A művészetek órákon az értékelés alapjául az érvényben levő Nemzeti alaptanterv, illetve az adott kerettantervben, valamint a rá épülő iskolai programban megfogalmazott fejlesztési célok és feladatok szolgálnak. Az értékelés célja a tanuló előrehaladásának, illetve a tanári közvetítés módjainak (a tanítás, a kiemelt fejlesztési területek eredményességének) vizsgálata. Az értékelés funkciói közül kiemelkedő szerepet tulajdonítunk a formáló, a motiváló, az irányt adó, a tanulót elsősorban saját teljesítményéhez viszonyító, fejlesztő értékelésnek, ugyanis ez segíthet leginkább az önismeret fejlesztésében, az ösztönzésben, a továbblépés feladatainak, útjának megmutatásában. Az tanulókat szóbeli, mozgásos, zenei, képzőművészeti, írásos alkotásaik alapján értékeljük. Az értékelésnek pozitív megerősítést kell tartalmaznia az esetleges fejlesztendő területek feltárásával együtt. Az értékelés fontos része tanulók önértékelése. Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról. Fontos szempont, hogy az osztályzattal történő értékelés a tantervi követelmények megvalósulását számon kérő szummatív értékelés.

A TANTERV ALKALMAZÁSÁNAK FELTÉTELEI

Tárgyi feltételek:

- szaktantermek biztosítása megfelelő berendezéssel, szabad terek, színpad;
- oktatástechnikai eszközök (számítógép, projektor, kamera, fényképezőgép, hangosítás, világítástechnika);
- vizes blokk;
- szertárak;
- tárgykészítéshez, kézműves technikákhoz megfelelő eszköz- és szerszámkészlet.

Szükséges alapvető és speciális képesítések:

- vizuális- és környezetkultúra tanár, ének-zene szakos tanár, tánc – és drámaszakos tanár.

A tantárgy óraterve 11.-12. évfolyam

Művészetek	11. évfolyam	12. évfolyam
Heti óraszám	2	2
Éves óraszám	74	60

Tematikai egység címe	Órakeret 11/12. évf.
Csoportos játék és megjelenítés	18 óra 10/8
Rögtönzés és együttműködés	15 óra 9/6
Érzelmek, hangulatok kifejezése	20 óra 15/5
Tér-idő kifejezése	20 óra 15/5
A művészi közlés, mű és jelentése	15 óra 10/5
Történetek feldolgozása	28 óra 15/13
Művészettörténeti összegzés, kronologikus rendszerezés	18 óra 0/18
Összes óraszám:	134 óra

Tematikai egység/Fejlesztési cél	MŰVÉSZETEK Csoportos játék és megjelenítés	Órakeret 18 óra
Előzetes tudás	A különféle beszédműfajok ismerete, a verbális, vokális és nem verbális elemek célhoz és tartalomhoz illő használata. Alkotó, cselekvő részvétel többféle tevékenységben.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A figyelem megtartás idejének növelése, figyelemmegosztás fejlesztésére. Ön- és társismeret érzékenyítése.	

	Stílusok jellemzőinek megismerése, beszédstílusok alkalmazása. Mozgásstílusok felismerése, ábrázolása. Az ismert tevékenységek körének bővítése, a tanulók egyéni fejlődésének elősegítése.
Ismeretek, fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Koncentrációs és lazítógyakorlatok. A figyelemmegosztás fejlesztésére irányuló gyakorlatok. A figyelemtartás idejének növelésére irányuló gyakorlatok. Összetett memóriagyakorlatok. Ön- és társismereti fejlesztése, a megismerő, felismerő képesség fejlesztése. Összetett kommunikációs és beszédfejlesztő gyakorlatok. Kapacitásnövelő légző gyakorlatok. A tánc- és mozgásszínházi technikák alapjai. Hangulatok kifejezése mozgással. Stílus, jellem ábrázolása mozgással. Fizikai koncentrációt, testtudatot fejlesztő gyakorlatok. Csoportos együttműködést igénylő mozgásgyakorlatok. Gyakorlatok, rögtönzések mozgásstílusok megismerésére, ábrázolására. Mozgóképkultúra és médiaismeret: médiatudatosságra nevelés alapjai, az információ forrása, jellege. Rajz és vizuális kultúra: esztétikai alapfogalmak.	Magyar nyelv és irodalom: Különböző beszédműfajok kommunikációs technikáinak alkalmazása és értékelése hétköznapi kommunikációs helyzetekben. Különböző stílusok és stílusrétegek felismerésének gyakorlása különböző rendeltetésű szövegekben. Különböző beszédműfajok kommunikációs technikáinak alkalmazása és értékelése hétköznapi kommunikációs helyzetekben
Kulcsfogalmak/fogalmak	stílus, karakter, státusz, kontraszt, sűrítés, hangulat, harmónia-diszharmonia, fokozás, mozgásstílusok

Tematikai ség/Fejlesztési cél	egy- MŰVÉSZETEK Rögtönzés és együttműködés	Órakeret 15 óra
Előzetes tudás	Alapszintű improvizációs képesség. Az improvizációs munkaformák ismerete. Figurák mozgásos-táncos rögtönzésekben történő ábrázolása. Improvizációk elemző értékelése.	
A tematikai egység neve- lési-fejlesztési céljai	Az aktív, tudatos és tevékeny részvétel csoportos tevékenységekben. Növekvő intenzitású és mélységű részvétel szerepjátékokban, csoportos improvizációkban. A megismert munkaformák tudatos és kreatív alkalmazása. A tevékenységek elemző megbeszélése, önálló véleményalkotás.	
Ismeretek, fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Improvizáció a tanár által megadott téma vagy fogalom, a tanulók által közösen kidolgozott cselekményváz (jelenetváz) alapján. Mimetikus improvizációk (pl. mozdulatra, hangeffektusokra, tárgyakkal), hétköznapi élethelyzetek felidézése mozgással és beszéddel, szituációs játékok (befejezetlen történetre, képzőművészeti alkotások reprodukcióival, a szereplők jellegzetes vonásainak megadásával stb.). Improvizáció a megismert kifejezési formák összefűzésével, illetve alkotó jellegű alkalmazásával.		Ember és társadalom: Mások érvelésének összefoglalása és figyelembevétele. Véleménykülönbségek tisztázása, a saját álláspont gazdagítása, továbbfejlesztése. Életvitel és gyakorlat: Feladatvállalás, a helyzetnek megfelelő aktivitás, tudato-

<p>Különféle konkrét és metaforikus kifejezőeszközök tudatos alkalmazása (szituációs játékok hangeffektusokra, vázlat megadásával, a valódi érzelmek kimondásának tiltásával). Feszültség teli hétköznapi helyzetek megjelenítése és értelmezése; látott vagy hallott történetek feszültség teli jeleneteinek felidézése kiscsoportos improvizációkban.</p> <p>Spontán és előkészített mozgásos improvizáció adott zene, téma vagy fogalom alapján. Rövid, mozgásos etüddépítés, és különféle feltételekre alapozó improvizációk (pl. versek által keltett hangulatokra épülő improvizációk, szimbolikus mozgásokból építkező improvizációk, zenés etüdok indulatok, hangulatok, érzelmek megadásával).</p> <p>Mozgóképkultúra és médiaismeret: Átélt, elképzelt, hallott esemény mozgóképi vagy más médiaszöveggel történő megjelenítésének megtervezése, kivitelezése egyszerű eszközökkel.</p>	<p>san kialakított együttműködés, kompromisszumkészség és felelősség a közös munkában.</p>
Kulcsfogalmak/fogalmak	stílus, karakter, viszonyok, státusz, hangulat, kontraszt, harmóniadiszharmonia, fokozás, variáció, arányok, hatás

Tematikai ség/Fejlesztési cél	egy- MŰVÉSZETEK Érzelmek, hangulatok kifejezése	Órakeret 20 óra
Előzetes tudás	Önkifejezés alkalmazása az alkotó tevékenységekben. Vizuális, zenei, mozgásos, esztétikai jellegű szempontok érvényesítése az alkotásokban, különös tekintettel a magyar népi kultúrára.	
A tematikai egység neve- lési-fejlesztési céljai	Az alkotó tevékenységekben a síkbeli, térbeli kifejezőeszközök, a térábrázolási konvenciók, a szintani ismeretek megfelelő alkalmazása. Érzelmek, hangulatok megfogalmazása egyéni szín- és formavilágban, zenében, mozgásban, a magyar népi kultúrában. A kifejezésnek megfelelő kompozíció használata. Megfigyelt és elképzelt téri helyzetek ábrázolása.	
Ismeretek, fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Művészeti alkotások kifejező, sajátos átdolgozása, átírása, parafrázis készítése (pl. színesből fekete-fehér vagy monokróm megjelenítés, kép kiegészítése sajátos elemekkel vagy részletekkel).</p> <p>Ének-zene: zenei befogadó élmények, zenei parafrázis készítése,</p> <p>Látvány megjelenítése egyénileg választott sajátos szándék (pl. kiemelés, figyelemirányítás) érdekében, a vizuális kifejezés eszközeinek sajátos változtatásával (pl. sajátos nézőpont, aránytorzítás, formaredukció).</p> <p>Különböző színekkel (pl. telített, derített, tört, hideg, meleg színek) hangulati hatás elérése a látvány kifejező megjelenítése érdekében (pl. feszültség, nyugalom).</p> <p>Dráma és tánc: mozdulat</p>		<p>Magyar nyelv és irodalom: Irodalmi szöveg értelmezése. Szöveg és kép kapcsolata.</p> <p>Matematika: Síkbeli és térbeli alakzatok. Transzformációk. Matematikai összefüggések (pl. aranymetszés).</p>
Kulcsfogalmak/fogalmak	Vizuális, zenei átírás, redukció, stilizálás, kiemelés, kontraszt, kompozíció, komplementer, színreflex, szín-, vonal-, formaritmus, kompozíció, konstruktív képépítés.	

Tematikai ség/Fejlesztési cél	egy- MŰVÉSZETEK Tér-idő kifejezése	Órakeret 20 óra
Előzetes tudás	Tér-időbeni változások, folyamatok képi, zenei, mozgásos tagolásának pontos értelmezése és értelmezhető megjelenítése képsorozatokkal, zenével mozgással. Mozgóképi kifejezőeszközök vizuális értelmezése. Hangszer ismeret, zene	
A tematikai egység neve- lési-fejlesztési céljai	Komplex performansz tervezése.	
Ismeretek, fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Az aktuális tevékenységhez kapcsolódó zenei anyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ballagás, szerenád, – táncház, – koncert, – névnap kiadvány, – iskolai ünnepélyek, – évfordulók. <p>Szemelvények a többszólamú énekléshez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kánonok, <p>A „látvány – hang - mozgás” hármas egységének kreatív alkalmazása összetettebb (mediális) tartalmú kreatív gyakorlat kapcsán, performansz tervezése és kivitelezése megadott témából kiindulva, majd a produkció elemző-értékelő feldolgozása a szándék és a megvalósítás sikeressége szempontjából.</p> <p>Dráma és tánc: Mozgásos kommunikáció, improvizáció adott zene, téma vagy fogalom alapján.</p>		<p>Mozgóképkultúra és médiaismeret: Fényviszonyok, mozgás, szerepjáték hatásmechanizmusa.</p> <p>Dráma és tánc: Performansz tervezése, kivitelezése. A színházművészet összművészeti sajátosságai, vizuális elemek alkalmazása.</p> <p>Ének-zene: a zene szerepe a médiában és a filmművészetben. Saját performanszhoz zenekészítés, digitális vagy akusztikus eszközökkel</p> <p>Magyar nyelv és irodalom: Az idő- és térmegjelölések értelmezése. Elbeszélő, nézőpont, történetmondás, cselekmény, helyszín, szereplő, leírás, párbeszéd, jellemzés, jellem, hős-típus; helyzet, akció, dikció, konfliktus, monológ, dialógus, prolóógus, epilógus, késleltetés, jelenet; néhány alapvető emberi léthelyzet, motívum, metafora, toposz, archetípus.</p>
Kulcsfogalmak/fogalmak	Story-board, forgatókönyv, beállítás, jelenet, a montázs(típusok) jelentősége, a narráció sémái és egyedi megoldásai, képregény, video/performansz.	

Tematikai ség/Fejlesztési cél	egy- MŰVÉSZETEK A művészi közlés, mű és jelentése	Órakeret 15 óra
Előzetes tudás	A művészet stíluskorszakait reprezentáló legfontosabb művészeti alkotások, alkotók felismerése, jelentőségének megértése. A vizuális, zenei kifejezés eszközeinek felismerése és használata műelemzés során. A megfigyelés segítségével műelemző módszerek alkalmazása. Különböző ábrázolási rendszerek felismerése.	

	se, értékelése műalkotásokon, különös tekintettel a magyar népi kultúrára.				
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A technikai képalkotás – fotográfia, mozgókép – műtípusainak, zene -, mozgáskultúra kifejezőeszközeinek ismerete és értelmezése azok művészeti kapcsolódásaival, különös tekintettel a magyar népi kultúra alkotásaira.				
<table border="1"> <tr> <th>Ismeretek, fejlesztési követelmények</th><th>Kapcsolódási pontok</th></tr> <tr> <td> <p>A századforduló irányzatainak</p> <p>Ének-zene: Művészettörténeti és zenetörténeti összefüggések (korszakok, stílusok kiemelkedő alkotók, műfajok). Zenei befogadói tapasztalatok.</p> <p>Rajz:(pl. szecesszió, posztimpresszionizmus, impresszionizmus) és a 20. század legfontosabb avantgard irányzatainak (pl. kubizmus, expresszionizmus, dadaizmus, fauvizmus, futurizmus, szürrealizmus) összegzése, a hasonlóságok és a legfontosabb megkülönböztető jegyek kiemelésével.</p> <p>Kortárs művészeti megoldások (pl. intermediális megjelenítés, eseményművészet) feldolgozása: gyűjtés, elemzés, értelmezés és az eredmények bemutatása adott vagy önállóan választott társadalmi probléma feldolgozása kapcsán (pl. kirekesztés, megkülönböztetés, környezetszennyezés, szegénység).</p> </td><td> <p>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: korstílusok, irányzatok társadalmi és kulturális háttére.</p> <p>Magyar nyelv és irodalom: stílusirányzatok, stíluskorszakok irodalmi jellemzői, képzőművészeti párhuzamok.</p> <p>Dráma és tánc:</p> <p>Helyzetgyakorlat kirekesztés, megkülönböztetés.</p> </td></tr> </table>		Ismeretek, fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	<p>A századforduló irányzatainak</p> <p>Ének-zene: Művészettörténeti és zenetörténeti összefüggések (korszakok, stílusok kiemelkedő alkotók, műfajok). Zenei befogadói tapasztalatok.</p> <p>Rajz:(pl. szecesszió, posztimpresszionizmus, impresszionizmus) és a 20. század legfontosabb avantgard irányzatainak (pl. kubizmus, expresszionizmus, dadaizmus, fauvizmus, futurizmus, szürrealizmus) összegzése, a hasonlóságok és a legfontosabb megkülönböztető jegyek kiemelésével.</p> <p>Kortárs művészeti megoldások (pl. intermediális megjelenítés, eseményművészet) feldolgozása: gyűjtés, elemzés, értelmezés és az eredmények bemutatása adott vagy önállóan választott társadalmi probléma feldolgozása kapcsán (pl. kirekesztés, megkülönböztetés, környezetszennyezés, szegénység).</p>	<p>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: korstílusok, irányzatok társadalmi és kulturális háttére.</p> <p>Magyar nyelv és irodalom: stílusirányzatok, stíluskorszakok irodalmi jellemzői, képzőművészeti párhuzamok.</p> <p>Dráma és tánc:</p> <p>Helyzetgyakorlat kirekesztés, megkülönböztetés.</p>
Ismeretek, fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok				
<p>A századforduló irányzatainak</p> <p>Ének-zene: Művészettörténeti és zenetörténeti összefüggések (korszakok, stílusok kiemelkedő alkotók, műfajok). Zenei befogadói tapasztalatok.</p> <p>Rajz:(pl. szecesszió, posztimpresszionizmus, impresszionizmus) és a 20. század legfontosabb avantgard irányzatainak (pl. kubizmus, expresszionizmus, dadaizmus, fauvizmus, futurizmus, szürrealizmus) összegzése, a hasonlóságok és a legfontosabb megkülönböztető jegyek kiemelésével.</p> <p>Kortárs művészeti megoldások (pl. intermediális megjelenítés, eseményművészet) feldolgozása: gyűjtés, elemzés, értelmezés és az eredmények bemutatása adott vagy önállóan választott társadalmi probléma feldolgozása kapcsán (pl. kirekesztés, megkülönböztetés, környezetszennyezés, szegénység).</p>	<p>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: korstílusok, irányzatok társadalmi és kulturális háttére.</p> <p>Magyar nyelv és irodalom: stílusirányzatok, stíluskorszakok irodalmi jellemzői, képzőművészeti párhuzamok.</p> <p>Dráma és tánc:</p> <p>Helyzetgyakorlat kirekesztés, megkülönböztetés.</p>				
Kulcsfogalmak/fogalmak	Kortárs képzőművészet, zeneművészeti irányzatok. Képi és optikai helyzetviszonylat, digitális képfeldolgozás, intermediális műfaj, eseményművészet.				

Tematikai ség/Fejlesztési cél	egy- MŰVÉSZETEK Történetek feldolgozása	Órakeret 28 óra
Előzetes tudás	Drámás eszközök tudatos alkalmazása események, művészeti alkotások feldolgozásában, megjelenítésében, különös tekintettel a magyar népi kultúra gyökereire.	
A tematikai egység neve- lési-fejlesztési céljai	Különböző stílusok alkalmazása improvizációkban. Történetmesélés különféle formanyelveken. A színház összművészeti jellegének megismerése.	
Ismeretek, fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Improvizációk különféle stílusok elemeinek alkalmazásával. Jelenetek, performance tervezése, kivitelezése a különböző színházi, bábszínházi, drámai, illetve tánc- és mozgásszínházi formák alkalmazásával. Történetmesélés a megismert formákkal. Mozgásos improvizációk zene, szituáció, téma, szöveg vagy vizuális elemek felhasználásával (pl. a mozdulat tempója, ritmusa, intenzitása; belső történet). Műalkotások elemzése során saját vélemény árnyalt megfogalmazása.		Magyar nyelv és irodalom; Az epikus és a drámai történetmondás sajátosságai
Kulcsfogalmak/fogalmak	történetmesélés módjai, narratív technikák, bábtechnikák	

Tematikai egység/	Művészetek	Órakeret
--------------------------	-------------------	-----------------

Fejlesztési cél	Művészettörténeti összegzés kronologikus rendszerezés	18 óra
Előzetes tudás	A művészet stíluskorszakait reprezentáló legfontosabb művészeti alkotások, alkotók felismerése, jelentőségének megértése, rendszerezés. A művészeti kifejezés eszközeinek felismerése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Művészettörténeti stíluskorszakok és irányzatok témák, illetve problémakörök önálló értelmezése, többféle szempont alapján. Művészetek esztétikai jellegű értékítéletek megfogalmazása. Eltérő kultúrák legfontosabb művészeti jellemzőinek értelmezése összehasonlítással. Összehasonlítás során önállóan kialakított szempontok érvényesítése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – Művészettörténeti korszakok összegzése, a hasonlóságok és a legfontosabb megkülönböztető jegyek kiemelésével. – Kortárs művészeti megoldások feldolgozása: gyűjtés, elemzés, értelmezés és az eredmények bemutatása adott vagy önállóan választott társadalmi probléma feldolgozása kapcsán. 		<p>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: korstílusok, irányzatok társadalmi és kulturális háttere.</p> <p>Magyar nyelv és irodalom: stílusirányzatok, stíluskorszakok irodalmi jellemzői, képzőművészeti párhuzamok. Könyvtárhasználat.</p>
Kulcsfogalmak/fogalmak	Korszak, korstílus, stílusirányzat, művészeti műfaj, műtípus, kortárs művészet, kompozíció, kontraszt, társkapcsolatok más tudományágakkal.	